

Клеванський заклад дошкільної освіти №2 (ясла-садок)
Клеванської селищної ради

Семінар-тренінг

*«Педагогічна майстерня для підвищення
ефективності педагогічного впливу в процесі
розвитку мовлення і профілактика мовленнєвих
порушень у дошкільників»*

Підготувала:
вчитель-логопед
Уляна НОСУЛЕНКО

2025 рік

- Мета:**- підвищити ефективність педагогічного впливу в процесі розвитку мовлення і профілактику мовленнєвих порушень у дошкільників;
- ознайомити вихователів з особливостями мовленнєвого розвитку;
 - удосконалювати практичні навички професійної діяльності з розвитку мовлення дошкільників;
 - формувати навички ефективної взаємодії;
 - розвивати комунікативні вміння за допомогою ігрових методів навчання;
 - підвищувати творчу активність педагогів.

Цільова аудиторія: вихователі.

Хід семінару-тренінгу:

I. Вступ

Говорити вміють всі, але говорити правильно, лише одиниці з нас. Розмовляючи з іншими, ми користуємось мовою, як засобом передачі своїх думок. Мова для нас є однією з головних потреб і функцій людини. Саме через спілкування з іншими людьми ми реалізуємо себе як особистість.

Мовленнєва діяльність займає особливе місце у життєдіяльності дитини дошкільного віку, оскільки є фундаментом мислення. Виховання правильного мовлення є необхідною умовою повноцінного, гармонійного розвитку особистості.

Раціонально розвивати мовлення потрібно з раннього віку. Спільна мета

компетентність дитини у дошкільному віці: бездоганне володіння лексичними, фонематичними, словотвірними, граматичними нормами літературної української мови, зв'язним мовленням, що є профілактикою можливих порушень письма та читання.

Сьогодні ми обговоримо відповіді на проблемні питання з розвитку мовлення. Пропоную вашій увазі опитувальник «Профілактика мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку». Який допоможе нам виявити можливі труднощі у формуванні мовленнєвої компетенції у дошкільників.

II. Встановлення партнерських взаємовідносин

Привітання:

- Шановні колеги! Давайте з вами привітаємо один одного-привітаємося: спинами, руками, плечами, колінками, носиками.

«Назви лагідно» - Вам необхідно передавати клубочок один одному, називаючи лагідно свого сусіда.

1. Вправа «Долонька»

Підібрати 5 професійних прикметників, написати їх на пальчиках

долоньки, а на долоньці - очікування від тренінгу. (*закріпити на фліпчарті*)

III. Обізнаність знань у сфері мовлення

2. Вправа «Розминка»

Кожній команді надається по 2 проблемних питання з розвитку мовлення. Питання сховані у чарівних яєчках.

- Для чого потрібно володіти мовою людині в глобальному сенсі?
- Коли і в якій формі треба проводити обстеження звуковимови у дошкільників?
- Чому важливо розвивати мовлення у дитини дошкільного віку?
- Що таке суміжне мовлення? (вихователь починає фразу, а дитина закінчує її).

3. Вправа «Мозаїка»

Зараз ми згадаємо основні структурні елементи мовленнєвого розвитку дошкільника.

•Розвиток артикуляційного апарату

Артикуляційні вправи виконують для формування правильної та чіткої звуковимови, сприяють виробленню точних, координованих рухів органів артикуляції, допомагають попередити мовленнєві порушення або уникнути тих мовленнєвих вад, що вже існують.

До вашої уваги **артикуляційна вправа «Іподром»:**

Л. - Сядемо рівненько на стільчиках, спину тримаємо прямо, руки лежать на колінах.

- Ви знаєте, що таке іподром?
- Давайте уявимо, що ми на іподромі.
- Конячки стоять на старті (руки на колінах).
- Коники скачуть (ляскаємо по колінах, цокаємо язиком).
- Коники перестрибують через бар'єр (ап - один хлопок).
- Коники перестрибують через подвійний бар'єр (ап, ап - два хлопки).
- Коники скачуть по пісочку (потираємо долоні - шур, щур).
- Коники скачуть по камінцях (кулачками по грудях - а-а-а-а).
- Коники скачуть по болоту (чвак, чвак - руками по колінах).
- Коники наближаються до фінішу (по колінах, цокаємо язиком з прискоренням темпу).
- Коники прибули до фінішу (ух – видихнути).

Вітаю вас! Ми разом прибули до фінішу, фінішу нашої з вами ігри – всі плескають у долоні.

•Звукова культура мовлення

Звуковий спектакль «У бабусі в селі» - вправа на дихання.

Якось восени приїхали ми до бабусі в село. Бабуся посадила гостей за стіл, поставила самовар. Самовар грівся, грівся і закипів (пих). А поруч з ним маленький чайничок (пих-пих-пих). Бабуся налила гостям чаю, а він гарячий. Щоб не обпектися, треба подути (фу).

У будинку комарі літають (з-з-з), але ми їх не боїмося і п'ємо смачний чай (фуп) - вдихаємо.

Попили чаю і пішли гуляти. Бджоли на пасіці літають (ж-ж-ж). Йшли ми, йшли і прийшли до великої гори. А на горі побачили незрозумілий силует. Ми як закричимо голосно: «Ти хто?», а нам у відповідь «Ти хто, хто, хто?». Та ось раптом ми почули виття вовків (у-у-у), скрип дерев (і-і-і).

І вирішили піти скоріше додому. Поки йшли до будинку, настав вечір і бабуся запропонувала лягати спати, а щоб ми скоріше заснули, бабуся заспівала нам колискову пісеньку (а-а-а).

•Словник дітей

I команда "Губки"

Дібрати близькі за значенням слова (синоніми) до слів:

канючити – ... (просити)

теревенити – ... (розмовляти)

вештатися – ... (бродити)

II команда "Язички"

Змінити вираз близьким за значенням словом:

стукнуло в голову – ... (пригадати)

плутатися під ногами – ... (заважати)

корчити дурника – ... (прикидатися)

•Граматична правильність мовлення

5. Вправа «Продовж вислів»

Мета: сприяти розвитку сміливості у висловлюваннях, допитливості та гнучкості думки.

Опис вправи:

Я буду зачитувати вам прислів'я, а ваше завдання - закінчити його на власний розсуд, використовуючи при цьому гнучкість думки та образність слова.

Завдання для I команди "Губки" :

Менше говори, більше... (слухай, думай, працюй).

Хто любить працювати, тому... (нема часу сумувати, не доведеться голодувати).

Не смійся з іншого, щоб... (не сміялися з тебе).

Не кажи того, чого... (не знаєш).

Завдання для II команди "Язички":

Не соромся питати про те, чого... (не знаєш, не чуєш).

Що менше думок, то більше... (пліток, теревенів, балачок).

З мудрим говорити, що ... (мед пити, розуму набратися). •

Солодкими словами можна... (виманити й гадюку, брехню розказати)

• Монологічна і діалогічна компетенція

• Зв'язне мовлення

Зв'язномовлення – це змістовне, розгорнутевисловлення (ряд логічно побудованих речень).

«Розкажи казочку по-новому». Розповісти казку від початку і до кінця від лица героїв казки або предмету.

Л. - Якими ще вправами можна формувати навички зв'язного мовлення? («Придумай свою казку», «Про що розповіло дерево (сонечко, пташка, квітка

6. Вправа «Педагогічна майстерність»

(розв'язання запропонованих педагогічних ситуацій)

1. Батьки стали помічати певні порушення у мовленні своєї дитини. Але звертатися до спеціалістів за консультацією не поспішають, мовляв, що вихователі в садочку сказали, що дитина "виговориться".

- Чи правильно чинять вихователі?

- Що робили б ви, якби опинились у такій ситуації ?

2. У дошкільному закладі, після обстеження вчителем-логопедом і виявлення ним мовленнєвих порушень. А згодом і низької динаміки результатів виправлення мовленнєвих порушень у двох вихованців. Також спостережень вихователів групи дітьми, педагогами було рекомендовано батькам звернутися до ІРЦ та пройти комплексну оцінку розвитку особи. Батьки категорично проти щодо рекомендацій педагогів здійснити комплексну оцінку розвитку особи. Які поради Ви надали б батькам, які відмовляються від рекомендацій педагогів?

7. Вправа «Рецепти педагогічної кухні»

Кожна з нас – жінка. Ми всі варимо борщ, використовуємо однакові інгредієнти, але смак у всіх страв виходить різний. Отже, мабуть, знань лише одних інгредієнтів недостатньо. Хочеться знати декілька професійних секретів. Ми всіх раді бачити на нашій педагогічній «кухні», і сподіваємось, що робота біля «плити» для вас – заняття не нове. Щоб з'ясувати, чим саме ви запропонуєте посмакувати, чого очікуєте від роботи, пропоную виконати наступну вправу.

Кожна група має створити певний **«рецепт»**, за яким слід діяти вихователю, щоб провести цікаве та змістовне заняття з розвитку зв'язного мовлення. А також, які «смаколики» має використати вихователь, щоб заняття пройшло ефективніше.

Командам пропонується представити свої пропозиції у творчій формі: наповнити символічні каструлі необхідними інгредієнтами з розвитку мовлення та презентувати свій креативний "рецепт".

Шановні колеги! Таким бурхливим, цікавим було наше обговорення. Дозвольте запропонувати Вам універсальний рецепт у роботі педагога.

Щоб додати гостроти та насолоди до кожного виду роботи, яку проводять з дітьми, покладіть у нього ложечку гарного настрою, дрібку розсудливості, обов'язково додайте гри й рясно притрусіть усе добрим

гумором. А тепер влийте любові до дітей і збийте все енергійними рухами, не допускаючи застою. Поставте вашу страву на вогонь дитячих сердець, прикрасьте її усмішками, родзинками та гілочками радості. перед подачею «приготованої страви» дітям – подбайте про сервірування «столу» спокоем, самовідданістю та педагогічним професіоналізмом.

Додержуйтеся цього рецепту, стежте за співвідношенням інгредієнтів при підготовці до будь-якої роботи з дітьми.Смачного вам, шановні колеги! Нехай вам смакує педагогічна праця та творчість!

8. Підсумок.Бджола і Шершень

Перегляд байки «Бджола та Шершень».

<https://www.youtube.com/watch?v=LnXan0Vsjiw>

Часто кажуть, що педагоги – це не просто професія, а покликання. Подібно до Бджоли, педагог завжди зорієнтований не лише на результат, а й на процес діяльності. Ніколи не чекайте вдячності від дітей та їхній батьків за проведену роботу. Адже більша радість – збирати мед, ніж його споживати.

Шановні колеги! Сподіваюся, що всі методичні рекомендації, які Ви сьогодні отримали, стануть у нагоді для подальшої ефективної роботи з дошкільнятами.

На згадку про сьогоднішній семінар-тренінг надаю Вам креативний рецепт молодості педагога та основні функції вихователя з розвитку мовлення.

Рецепт молодості педагога

Систематично випивайте: **бальзам мудрості, коктейль творчості, каву бадьорості, відвар пунктуальності, настій терпеливості, екстракт людяності**, а також вживайте вітаміни:

- А** - для активності;
- В** - для бадьорості;
- С** – для цілеспрямованості;
- Д** - для діяльності;
- Є** – для єдності з дітьми;
- Р** - для порядності.

Ще не забувайте робити щорічні щеплення від **байдужості, смутку, забуття.**

Будьте вічним донором — віддавайте своє серце дітям і пам'ятайте: його повинно вистачити на всіх!

Виконуйте все цетельно і будете вічно молодими, дорогі Вихователі!